

Để làm bài tập làm văn lớp 7 với yêu cầu: giải thích ý nghĩa nhan đề sống chết mặc bay đơn giản, đạt điểm số cao, mời các em học sinh tham khảo ngay bộ dàn ý và 4 mẫu bài văn ngắn được chúng tôi chọn lọc và giới thiệu ngay sau đây:

Dàn ý nhan đề sống chết mặc bay

1.Mở bài

Giới thiệu vấn đề cần giải thích: nhan đề “Sống chết mặc bay”

2.Thân bài

Giới thiệu tác giả, tác phẩm

- Phạm Duy Tồn: chuyên viết những truyện ngắn phản ánh hiện thực.
- Tác phẩm “Sống chết mặc bay”: sáng tác năm 1918, thể hiện niềm thương cảm với đời sống cực khổ của người dân trước sự vô trách nhiệm của bọn cầm quyền mà đứng đầu là tên quan phủ độc ác.

Tóm tắt

- Khúc đê làng X, phủ X bị rỉ nước.
- Trời mưa tầm tã, sức người gắng chống chọi.
- Trong đình, bọn quan lính tụ họp để vui chơi tổ tôm
- Lúc quan ù ván bài cũng là lúc nước dâng ngập trắng.

Giải thích

- Bắt nguồn từ một khẩu ngữ ám chỉ thái độ vô trách nhiệm.
- Bằng nhan đề này, tác giả phê phán những con người vô nhân tính, quên đi trách nhiệm, thậm chí là khi mạng sống của người khác đang bị đe dọa. Cụ thể:
 - + Quan ngồi đánh bài, có kẻ hầu người hạ >< Cảnh dân chống lũ.
 - + Có người chạy vào thì quan mắng: ““Đê vỡ rồi, thời ông cách cổ chúng mày. Có biết không...”.
 - + Quan ù to ván bài trong niềm vui sướng >< đê vỡ, dân lênh đênh.

Tác dụng

- Là một nhan đề độc đáo, gây ấn tượng mạnh.
- Lên án kịch liệt những tên xung là quan phụ mẫu, là cha mẹ của dân mà bỏ mặc mạng sống của dân thời phong kiến.
- Bày tỏ niềm thương xót đối với nhân dân.

3.Kết bài

Khẳng định giá trị của nhan đề trong việc tạo nên giá trị của tác phẩm

Giải thích nhan đề sống chết mặc bay 1

Trong những tác phẩm của Phạm Duy Tốn, một trong số ít nhà văn có được thành tựu đầu tiên về thể loại truyện ngắn hiện đại Việt Nam, "Sống chết mặc bay" trở thành tác phẩm thành công nhất, đồng thời nó cũng là tác phẩm được ra đời đầu tiên của truyện ngắn hiện đại Việt Nam. "Sống chết mặc bay" là một nhan đề khá thú vị hay, qua đó thể hiện được phong cách cũng như lối sống mới mẻ của tác giả. Qua những lời văn hay ho và cụ thể, sinh động lại cùng khéo léo khi tác giả kết hợp giữa hai công dụng của hai phép tương phản và tăng cấp trong sử dụng nghệ thuật tự sự, qua đó giúp học sinh có thể thấy được tiếng nói phê phán cũng như lên án sâu sắc

hiện thực: lên án gay gắt sự tham ô của tên quan phủ "lòng lang dạ thú". Đồng thời cho học sinh cảm nhận được rằng một tinh thần nhân đạo và ấn tượng của tác phẩm thông qua niềm cảm thương sâu sắc trước tình cảnh "nghìn sầu muôn thảm" của nhân dân ta thời xưa do thiên tai, cũng như thái độ vô trách nhiệm của kẻ cầm quyền độc ác.

Giải thích nhan đề sống chết mặc bay mẫu 2

Nhan đề "Sống chết mặc bay" là một vế của câu tục ngữ dân gian "Sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi" - với ý nghĩa phê phán những hạng người vô trách nhiệm, ích kỉ, chỉ biết lợi ích của bản thân mà không quan tâm đến cuộc sống, thậm chí tính mạng của những người khác (ở đây chỉ những tên thầy thuốc rởm, những tên lang băm, thầy bói trong xã hội cũ). Đặt cụm từ "sống chết mặc bay" vào tình huống cụ thể của truyện, Phạm Duy Tốn đã khái quát thành việc phê phán, tố cáo những bọn có chức quyền, mang danh "quan phụ mẫu", "cha mẹ" của dân nhưng lại vô trách nhiệm, vô lương tâm, mất hết nhân tính, thờ ơ trước sự sống còn của con dân. Cũng qua nhan đề tác phẩm này, Phạm Duy Tốn lên tiếng phê phán thói vô trách nhiệm, ích kỉ, lòng lang dạ sói của tầng lớp quan lại phong kiến lúc bấy giờ và bày tỏ sự xót thương, đồng cảm trước cuộc sống đầy cực khổ của người dân.

Giải thích nhan đề sống chết mặc bay mẫu 3

"Sống chết mặc bay" được coi là bông hoa đầu mùa của truyện ngắn hiện đại Việt Nam. Truyện phản ánh đời sống vô cùng cực khổ của nhân dân ta trước Cách mạng Tháng Tám. Đặc biệt truyện còn lên án gay gắt tên quan phụ mẫu vô trách nhiệm đến mức táng tận lương tâm. Chủ đề đó được biểu hiện một cách rõ nét qua nhan đề của câu chuyện

Nhan đề của câu chuyện bắt nguồn từ một câu tục ngữ dân gian "Sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi". "Mặc" nghĩa là mặc kệ, là không quan tâm. Cả câu tục ngữ để chỉ những người vô trách nhiệm, chỉ biết hưởng lợi cho bản thân, không quan tâm người khác khốn khó ra sao, như lão lang băm (thầy lang) chữa bệnh cho người chỉ chăm chăm móc túi tiền của người bệnh, mặc cho người bệnh dùng thuốc của mình sống chết ra sao cũng không quan tâm. Ở đây Phạm Duy Tốn chỉ chọn phần đầu câu tục ngữ vì hợp với nội dung và sự phát triển của câu chuyện. Sự lựa chọn, cách đặt nhan đề của nhà văn rất độc đáo và chính xác, nó tạo nên sự kỳ thú, hấp dẫn kích thích trí tò mò người đọc, người nghe. Nó còn nâng cao thêm giá trị tác phẩm, không những thế, từ nhan đề ấy người đọc có thể khái quát được những đặc điểm nổi bật tiêu biểu của nhân vật trung tâm - tên quan phụ mẫu mà không làm mất đi tính lôi cuốn của nhan đề.

Tác giả đã xây dựng hình ảnh một viên quan phụ mẫu vô trách nhiệm, thờ ơ trước sinh mạng hàng trăm, hàng ngàn người dân lành vô tội, lão chỉ quan tâm đến sự hưởng thụ của bản thân mình mà thôi. Tên quan phụ mẫu là người được cử đi để hộ đê ở làng X, phủ X. Lúc bấy giờ mưa như trút nước, đê đã bị thấm lậu nhiều đoạn và nguy cơ vỡ rất cao, nhân dân ai nấy đều lo lắng sợ hãi, kẻ cuốc người thuổng hết sức hộ đê. Những tưởng rằng kẻ đứng đầu, kẻ vẫn được coi là cha mẹ của nhân dân sẽ cùng mọi người hộ đê để vượt qua cơn nguy khốn này, nhưng thực tế lại hoàn toàn trái ngược. Quan phụ mẫu ở một nơi cao ráo, sạch sẽ, dù đê có vỡ cũng không ảnh hưởng gì đến ngài. Khung cảnh nơi quan phụ mẫu ở thật ấm cúng, sạch sẽ “đèn thấp sáng trung; nha lệ, lính tráng đi lại rộn ràng” nơi đó quan phụ mẫu uy nghi, chễm chệ ngồi. Bên cạnh ngài với biết bao sơn hào, hải vị: bát yến hấp đường phèn, trầu vàng, cau đậu, rễ tía,... kẻ hầu người hạ túc trực kẻ gãi chân, kẻ phẩy quạt. Thật nhàn nhã và sung sướng biết bao. Ngài nào đâu có biết ngoài kia dân phu đang khổ cực, khốn cùng đến mức nào. Chung quanh sập nơi ngài ngồi còn có thầy đê, đội nhất, thông nhì ngồi hầu ngài chơi tam cúc. Khung cảnh vô cùng trang nghiêm, tĩnh mịch, chỉ nghe thấy tiếng của quan phụ mẫu, những tiếng dạ vâng của kẻ hầu bài ngài. Cả một hệ thống quan lại hưởng lạc, ăn chơi trong khi người dân đang phải oằn mình chống lại thiên nhiên dữ tợn. Hai khung cảnh đối lập này càng làm rõ hơn bộ mặt độc ác của tên quan phụ mẫu.

Nhưng sự độc ác ấy còn được tác giả khắc họa thêm nữa, và tăng cao hơn nữa ở hai cuộc đối thoại của ngài với lính tráng và dân phu. Lần thứ nhất, khi quan đang “ngồi khênh vuốt râu, rung đùi, mắt mãi trông đĩa noc” thì ngoài ra xa có tiếng kêu vẳng lên khiến ai nấy đều giật nảy mình, riêng quan vẫn điềm nhiên vì ngài sắp ù to, có người bẩm: “Bẩm, đê có khi đê vỡ”, viên quan phụ mẫu buông một câu hết sức vô trách nhiệm: “Mặc kệ” rồi tiếp tục ván bài của mình. Lần thứ hai, lần này bộ mặt tàn ác, vô nhân tính của hắn của thể hiện rõ nét hơn. “Bẩm quan lớn ... đê vỡ mất rồi”, bấy giờ ai cùng nôn nao sợ hãi, còn quan phủ quát tháo ầm ĩ: “Đê vỡ rồi!... Đê vỡ rồi, thời ông cách cổ chúng mày, thời ông bỏ tù chúng mày! Có biết không? Lính đâu? Sao bay dám để cho nó chạy xồng xộc vào đây như vậy”. Những tưởng ông ta sẽ sợ hãi mà ra xem tình hình ra sao, nhưng hắn lại tiếp tục ván bài của mình. Khi ván bài của hắn ù to cũng chính là lúc khắp mọi nơi nước ngập lênh láng, người sống không có chỗ ở, kẻ chết không có chỗ chôn, tình cảnh vô cùng thương tâm.

Qua cách đặt nhan đề và xây dựng nhân vật, Phạm Duy Tốn đã bày tỏ lòng cảm thông sâu sắc với nỗi thống khổ của người dân trong xã hội cũ, đồng thời lên án bọn quan lại bỉ ổi vô lương

tâm, chỉ biết hưởng lợi, không quan tâm đến người dân. Vì thế truyện mang giá trị hiện thực sâu sắc.

Giải thích nhan đề sống chết mặc bay mẩu 4

Trước hết, nhan đề "Sống chết mặc bay" là một vế của câu tục ngữ dân gian "Sống chết mặc bay, tiền thầy bỏ túi" - với ý nghĩa phê phán những hạng người vô trách nhiệm, ích kỉ, chỉ biết lợi ích của bản thân mà không quan tâm đến cuộc sống, thậm chí tính mạng của những người khác (ở đây chỉ những tên thầy thuốc dõm, những tên lang băm, thầy bói trong xã hội cũ). Đặt cụm từ "sống chết mặc bay" vào tình huống cụ thể của truyện, Phạm Duy Tồn đã khái quát thành việc phê phán, tố cáo những bọn có chức quyền, mang danh "quan phụ mẫu", "cha mẹ" của dân nhưng lại vô trách nhiệm, vô lương tâm, mất hết nhân tính, thờ ơ trước sự sống còn của con dân. Đó là tên quan phụ mẫu được triều đình cất cử đi hộ đê, giúp đỡ dân chúng làng X, phủ X chống chọi với mưa lũ, ấy vậy mà hắn vô cảm, không màng đến nhiệm vụ được giao, lao vào ván bài đen đỏ, mặc kệ dân chúng xoay sở với sự tàn phá của thiên nhiên. Cũng qua nhan đề tác phẩm này, Phạm Duy Tồn lên tiếng phê phán thói vô trách nhiệm, ích kỉ, lòng lang dạ sói của tầng lớp quan lại phong kiến lúc bấy giờ và bày tỏ sự xót thương, đồng cảm trước cuộc sống đầy cực khổ của người dân.

Chúng tôi sưu tầm và giới thiệu đến các em học sinh bộ tài liệu giải thích ý nghĩa nhan đề Sống chết mặc bay (Ngữ văn lớp 7). Hy vọng rằng, đây sẽ là tài liệu vô cùng bổ ích, giúp học sinh ôn tập, củng cố tốt kiến thức Ngữ văn.